

Výkaz o speciálně pedagogickém centru podle stavu k 30. 9. 2015

Pokyny a vysvětlivky k vyplnění

Liší-li se text či vysvětlivky uvedené na formuláři výkazu od těchto „Pokynů a vysvětlivek k vyplnění“, platí verze uvedená v „Pokynech a vysvětlivkách“.

Kdo výkaz vyplňuje

Výkaz vyplňují všechna speciálně pedagogická centra (dále jen „centrum“), jak přiřčená ke školám samostatně zřízeným pro žáky se zdravotním postižením (dále jen „speciální škola“), tak samostatná, zapsaná do rejstříku škol a školských zařízení (dále jen „rejstřík“). Má-li centrum odloučená pracoviště, zahrne údaje o nich do společného výkazu a počet odloučených pracovišť uvede do záhlaví výkazu; odloučená pracoviště samostatný výkaz nevyplňují. Výkaz nevyplňují zařízení, která jsou déle než jeden rok mimo provoz, ani zařízení nově zřízená, která k 30. 9. 2015 dosud nezahájila činnost.

Zařízení odešle výkaz do **12. 10. 2015** v elektronické podobě podle pokynů MŠMT a následně zašle na vědomí zpracovatelskému místu i výpis dat potvrzený ředitelem zařízení. Pro centra zřizovaná MŠMT je zpracovatelským místem přímo MŠMT, pro centra zřizovaná krajem, registrovanými církvemi a náboženskými společnostmi nebo jinou právnickou nebo fyzickou osobou odbor školství krajského úřadu, v Praze odbor školství Magistrátu hl. m., pro centra zřizovaná obcí nebo svazkem obcí odbor školství úřadu obce s rozšířenou působností, v Praze odbor školství Magistrátu hl. m. (podle § 28 odst. 5 zákona č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, dále jen „školský zákon“). Příslušné zpracovatelské místo poskytne v případě potřeby zařízení metodickou a technickou pomoc.

Bližší informace jsou k dispozici na internetové stránce www.msmt.cz odkaz Statistika školství a dále pak Sběry statistických dat, Regionální školství, Výkonové výkazy řady S, Z, R nebo <http://sberdat.uiv.cz/login> odkaz Informace.

Společné poznámky k vyplňování výkazu

- Hodnoty ve výkaze se udávají v celých číslech. Výjimka v oddíle I je uvedena v popisu tohoto oddílu.
- Třídy samostatně zřízené pro děti/žáky se zdravotním postižením a třídy ve školách při školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy se pro potřeby výkaznictví označují jako „**speciální třídy**“. Ostatní třídy se označují jako „**běžné třídy**“. Škola složená výhradně ze speciálních tříd se označuje jako „**speciální škola**“. Jako „**běžná škola**“ je označena škola s minimálně jednou běžnou třídou.
- Zařízení může vypracovat k výkazu komentář, který bude obsahovat resortní identifikátor zařízení (IZO) a označení zařízení a bude potvrzen ředitelem zařízení. Zpracovatelská místa si mohou od zařízení vyžádat zdůvodnění i dodatečně. Při výskytu závažných chyb v datech výkazu nebo údajů vyžadujících zdůvodnění je vypracování komentáře podmínkou a je vyžadováno pořizovacím programem.
- Opravit výkaz lze **jen po dohodě se zpracovatelským místem** tak, že se celý (vč. výpisu s vyznačenou opravou) předá znovu.

Vysvětlivky k údajům výkazu

Jednotné záhlaví se skládá z řádku, určeného pro kódové vyznačení identifikací a klasifikací, a z textové části. Kódy a texty v záhlaví se v pořizovacím programu doplňují z rejstříku a resortních číselníků uvedených na formuláři.

V **kódovém řádku** záhlaví se uvádí **resortní identifikátor zařízení** (IZO) uvedený v rejstříku.

Do údaje označeného ¹⁾ se kódově vyznačí **samostatnost centra** podle číselníku uvedeného na formuláři.

Do údaje označeného ²⁾ se kódově vyznačí **druh postižení, pro něž je centrum určeno** podle číselníku uvedeného na formuláři.

Do údaje označeného ³⁾ se uvede **počet odloučených pracovišť**. Uvedou se jen odloučená pracoviště zapsaná v rejstříku. Pokud centrum nemá žádné odloučené pracoviště, uvede se nula.

Do údaje označeného ⁴⁾ se kódově vyznačí, je-li centrum mimo provoz (dočasně, ale dlouhodobě uzavřeno, zrušeno apod.) (=A) či nikoli (=N). Ve výkaze za centrum mimo provoz bude vyplněno pouze záhlaví a oddíly II, III a VI, oddíl I musí zůstat nevyplněn. Výkaz za zařízení mimo provoz se vyplňuje pouze v případě, že zařízení fungovalo v uplynulém školním roce.

V **textové části** se uvádějí označení typu zařízení a adresa podle rejstříku.

Oddíl I.

Zahrnují se všichni odborní pracovníci, kteří uvedenou činnost vykonávají, bez ohledu na druh jejich pracovně právního vztahu k vykazujícímu centru (pracovní poměr, dohoda apod.) a na zdroje financování. Při přepočtu na plně zaměstnaného se porovnává úvazek pracovníka se základním úvazkem v dané kategorii. Údaje o pracovnících přepočtených na plně zaměstnané (sl. 8) se uvádějí s přesností na 1 desetinné místo.

Příklad: 3 pracovníci na plně úvazky, 1 pracovnice na 3/4 úvazku, 1 pracovník na 1/3 úvazku dává úhrnem $3 + 0,75 + 0,3333 = 4,0833$; zapíše se 4,1 přepočteného pracovníka.

Vedoucí pracovník bude vykázán pouze v případě, že v centru vykonává (v rámci vlastní přímé speciálně-pedagogické nebo pedagogicko-psychologické činnosti dle NV č. 75/2005 Sb.) některou z profesí uvedených v ř. 0101 až 0105.

Vykonává-li pracovník více profesí, bude ve fyzických osobách uveden u každé profese jako jedna osoba, ve sl. 8 bude uveden odpovídající přepočtený úvazek.

Ř. 0101: Speciální pedagog je pedagogický pracovník, který zabezpečuje dětem se speciálními vzdělávacími potřebami speciálně pedagogickou péči (psychopedickou, somatopedickou, logopedickou, surdopedickou, tyflopeditickou, etopedickou, aj.).

Ř. 0105: Uvedou se jen ostatní **odborní** pracovníci. V komentáři centrum uvede, o jaké profesi se jedná. Technicko-hospodářští ani provozní pracovníci se v tomto řádku neuvádějí. Nepatří sem ani logoped či etoped (uvede se jako speciální pedagog), ani psychoterapeut (uvede se jako psycholog), jsou-li zařazeni jako pedagogičtí pracovníci.

Oddíl II.

Uvedou se počty všech klientů (dítě, žák, student), kterým centrum poskytlo péči mezi 1. 9. 2014 a 31. 8. 2015. Klientem se rozumí dítě, žák či student, který je v péči centra a o kterém vede centrum dokumentaci.

Zákonný zástupce sám o sobě klientem není, pokud však setkání s ním se týká jím zastupovaného klienta, jde o přímou speciálně-pedagogickou a/nebo pedagogicko-psychologickou činnost.

Ř. 0201 až 0211: Klienti, kterým byla poskytnuta péče, budou rozepsáni podle toho, jakou školu v uplynulém školním roce navštěvovali. Pro vykázání je rozhodující škola, kterou klient navštěvoval v době prvního kontaktu ve sledovaném roce.

Ř. 0201 až 0205: Uvedou se klienti, kteří navštěvují běžné mateřské, základní, střední školy, konzervatoře a vyšší odborné školy. Zdravotně postižení se zde uvádějí jen tehdy, jsou-li integrováni v běžné třídě a nejsou zařazeni do speciální třídy nebo školy.

Ř. 0206 až 0211: Uvedou se klienti, kteří navštěvují speciální třídy či studijní skupiny v běžných školách nebo speciální školy.

Ř. 0212: Ke klientům, kteří nenavštěvovali žádnou školu (použito pracovní označení „z rodin“), se zahrnou i klienti ze zařízení zdravotnických a sociálních, např. denních stacionářů, ústavů sociální péče ap. (použito pracovní označení „školsky nezařazení“). Jejich počet bude dále rozveden v ř. 0213 až 0216.

Ř. 0214: Uvedou se děti v předškolním věku (3 – 6 let), které nenavštěvují žádnou mateřskou školu.

Ř. 0215: Uvedou se počty klientů s hlubokým mentálním postižením, jejichž vzdělávání je zabezpečeno podle § 42 školského zákona a nejsou kmenovými žáky žádné školy.

Ř. 0217: Uvede se součet klientů rozepsaných v ř. 0201 až 0212.

- Sl. 3: Uvede se počet klientů, jimž byla poskytnuta péče jednorázově bez dalšího pokračování. Neuvádějí se depistáže.
- Sl. 4 až sl. 11: Celkový počet klientů ze sl. 2 se rozepíše podle postižení/znevýhodnění, kvůli kterému vyhledali péči centra.
- Sl. 10: Uvedou se klienti s autismem, resp. pervazivní vývojovou poruchou.
- Sl. 11: Uvede se počet klientů, které nelze zařadit do některého ze sl. 4 až 10, např. klienti zdravotně oslabení, klienti se specifickými poruchami učení nebo chování, klienti se sníženou psychosociální adaptací, klienti jakkoliv zdravotně či sociálně znevýhodnění, klienti, u nichž se nepotvrdila diagnóza, se kterou do centra přišli, apod.

Oddíl III.

Oddíl zahrnuje jednotlivé činnosti odborných pracovníků centra v období od 1. 9. 2014 do 31. 8. 2015.

- Ř. 0301: Bude uveden počet individuálních činností s klientem.
- Ř. 0302: Komplexní vyšetření je takové, jehož výsledkem je komplexní zpráva a na němž se podílí více odborných pracovníků, nejméně dva – např. speciální pedagog a psycholog (popř. jeden pracovník s dvojí odborností). Uvede se vždy počet vyšetření, ne počet jeho částí.
Komplexní vyšetření se provádí většinou při přijetí klienta se zdravotním postižením do péče centra, v souvislosti s návrhy na vzdělávací opatření apod.
- Ř. 0303: Uvede se počet setkání, jejichž účelem byla konzultace, terapie, kontrola, reedukace, krizové intervence apod., a to včetně setkání s dlouhodobě vedenými klienty apod. Setkání se rozepíše do ř. 0304 – 0307a podle toho, co bylo jejich obsahem.
- Ř. 0308: Zahrnou se počty činností se skupinami klientů (děti a žáci se zdravotním postižením), např. počty činností terapeutických, nápravných, přímé výchovně vzdělávací činnosti se skupinou. Depistáže se zde neuvádějí, zahrnou se jen do ř. 0309.
- Ř. 0310: Zahrnou se služby centra pedagogům, např.: poradenské a metodické konzultace pro pedagogy běžných škol, kde jsou integrováni žáci se zdravotním postižením, ale i pro pedagogy speciálních škol a další odborné pracovníky (z ostatních školských zařízení, ale i zdravotnických a sociálních zařízení).
- Ř. 0310a: Zahrnou se služby poskytované zákonným zástupcům klientů podle § 6 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů (individuálně poskytnuté konzultace v oblasti vzdělávání žáků vč. konzultací výsledků komplexního individuálního vyšetření a výsledků ostatní individuální péče, apod.). Jde o speciálně pedagogickou a/nebo pedagogicko-psychologickou činnost.
- Ř. 0310b: Zahrnou se služby poskytované zákonným zástupcům klientů podle § 6 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 72/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů (skupinově poskytnuté konzultace, rodičovské skupiny apod.). Jde o speciálně pedagogickou a/nebo pedagogicko-psychologickou činnost.
- Ř. 0311: Uvede se počet akcí publikační a osvětové činnosti centra včetně přednášek a seminářů a počet vydaných metodických materiálů.
- Ř. 0312: Uvede se počet vydaných propagačních materiálů, počet dotazníkových akcí, počet informačních akcí.
- Ř. 0313: Rozumí se tím projekty na pomoc školám pečujícím o zdravotně postižené děti apod.
- Ř. 0314: Uvede se celkový počet dní, které studenti strávili v centru (počet studentů x počet dní stáže) v tzv. osobodnech.
- Ř. 0315: Zahrnou se pobyty s klienty - rehabilitační, ozdravné, integrační, psychorehabilitační apod. Uvede se počet akcí bez ohledu na délku pobytu klientů. Pobyt se rozumí, že akce trvá nejméně dva dny včetně ubytování (zahrnuje se ubytování v internátu školy i v jiném ubytovacím zařízení).
Údaje z ř. 0315 se nezahrnují ani do ř. 0301 ani do ř. 0308.
- Ř. 0316: Uvedou se celkové počty dnů pobytu pracovníků centra na pobytových akcích, bez ohledu na počet účastníků - dětí, žáků, rodičů, pedagogů (např. jeden pracovník centra při desetidenním pobytu = 10 osobodní, dva pracovníci centra při desetidenním pobytu = 20 osobodní).

Ř. 0317: Uvedou se počty písemně zpracovaných podkladů o klientovi, jejichž součástí jsou doporučení pro vzdělávání (zařazení a přeřazení dítěte či žáka do speciálních škol, individuální či skupinová integrace postiženého dítěte či žáka do běžných škol, odložení povinné školní docházky, zabezpečení vzdělávání podle § 42 školského zákona).

Ř. 0319: Uvede se počet individuálních vzdělávacích plánů, které centrum samo vypracovalo (např. pro děti předškolního věku z rodin, pro školsky nezařazené klienty ap.) nebo se na jejich zpracování podílelo.

Sl. 4: Uvedou se všechny činnosti, které neprobíhají na trvalém pracovišti centra.

Oddíl VI.

Uvedou se počty klientů (žáků) z oddílu II, ř. 0203, 0204, 0208 a 0210, jimž centrum vydalo doporučení k uzpůsobení podmínek pro konání maturitní zkoušky ve smyslu vyhlášky č. 177/2009 Sb., o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou, ve znění pozdějších předpisů.

Sl. 7: Uvedou se klienti s autismem, resp. s pervazivní vývojovou poruchou.

Základní kontrolní vazby

oddíl I:

pro každý řádek:

- přepočtený počet (sl. 8) ani počet žen (sl. 2a) nesmí být větší než počet fyzických osob (sl. 2)

oddíl II:

pro každý sloupec:

- počet klientů celkem (ř. 0217) se musí rovnat součtu počtů podle druhu školy (ř. 0201 až 0212)
- počet školsky nezařazených klientů (ř. 0212) se musí rovnat součtu údajů v ř. 0213 až 0216

pro každý řádek:

- počet klientů jednorázově vyšetřených (sl. 3) nesmí být větší než počet klientů celkem (sl. 2)
- součet počtů klientů podle druhu postižení (sl. 4 až 11) se musí rovnat počtu klientů celkem (sl. 2)

oddíl III:

- počet dní pobytu pracovníků centra (ř. 0316) musí být větší než počet pobytových akcí (ř. 0315) a měl by být minimálně jeho dvojnásobkem
- počet odborných podkladů pro vzdělávací opatření (ř. 0317) nesmí být menší než počet doporučení k integraci (ř. 0318)

pro každý sloupec:

- údaj v ř. 0301 se musí rovnat součtu údajů z ř. 0302 + 0303
- údaj v ř. 0303 se musí rovnat součtu údajů v ř. 0304 až 0307a

pro každý řádek (0301 až 0310b):

- součet počtů činností centra ve sl. 3 a sl. 4 musí být roven počtu činností celkem (sl. 2)

oddíl VI.

pro každý řádek:

- součet počtů klientů podle druhu postižení (sl. 3 až 8) se musí rovnat počtu klientů celkem (sl. 2)

pro každý sloupec:

- počet klientů celkem (ř. 0605) se musí rovnat součtu počtů podle druhu školy (ř. 0601 až 0604)

Mezioddílové vazby:

- údaj v odd. VI, ř. 0601, sl. 3 nesmí být větší než údaj v odd. II, ř. 0203, sl. 5; totéž platí pro další odpovídající dvojice sloupců v oddílech II a VI (odd. VI, sl. 4 a odd. II, sl. 6; odd. VI, sl. 5 a odd. II, sl. 7; odd. VI, sl. 6 a odd. II, sl. 8; odd. VI, sl. 7 a odd. II, sl. 10)
- údaj v odd. VI, ř. 0601, sl. 8 nesmí být větší než údaj v odd. II, ř. 0203, sl. 4 + 9 + 11
- výše popsané mezioddílové vazby platí i pro ř. 0602 v odd. VI a ř. 0204 v odd. II, pro ř. 0603 v odd. VI a ř. 0208 v odd. II a dále pro ř. 0604 v odd. VI a ř. 0210 v odd. II

Zde jsou uvedeny pouze základní kontrolní vazby, které mají informovat zpracovatele při vyplňování výkazu. Podrobnější - úplné kontrolní vazby jsou součástí pořizovacího programu.